

Lisanssız Elektrik Üretimi Derneği

Şehir Etkinlikleri 2013
Konya

22 Ocak 2013, İstanbul

Neden Lisanssız Elektrik

- ▶ Bizce yakın tarihimizin en önemli adımlarından
 - ▶ 3. Köprü, Hızlı Tren
 - ▶ Elektrik Piyasası Reformu, Tüccar
 - ▶ Lisanssız Elektrik Üretimi, Halk
- ▶ 5.000+ MW'ı neden Lisanssız üretmeyelim ?
 - ▶ İşletmelerin sürdürülebilirliği için
 - ▶ Dünya'da daha fazla rekabet için
- ▶ Enerjide Dışa Bağımlılığı azaltalım
 - ▶ Doğalgaza ödeme
 - ▶ Elektrik için % 44
- ▶ Elektriğin Yerinde Üretimi
 - ▶ Kayıp Kaçak Oranını düşürür

Lisanssız Elektrik

- ▶ Yeni Üretim Kapasitesi
 - ▶ 500 KW → 1 MW
 - ▶ 2015 Yılına kadar 5.000 MW neden olmasın
 - ▶ Şu ana kadar 500+ başvuru, Mart Başıında ~1.000
- ▶ Enerjinin Yerinde Üretimi
 - ▶ Kayıp Kaçak'ın azalması
- ▶ Enerji Üretiminde Çeşitlilik
- ▶ Enerjide Dış Alımın Azalması
 - ▶ Doğalgaz'ın elektrik üretimindeki payının azalması

Derneğimizin Amacı

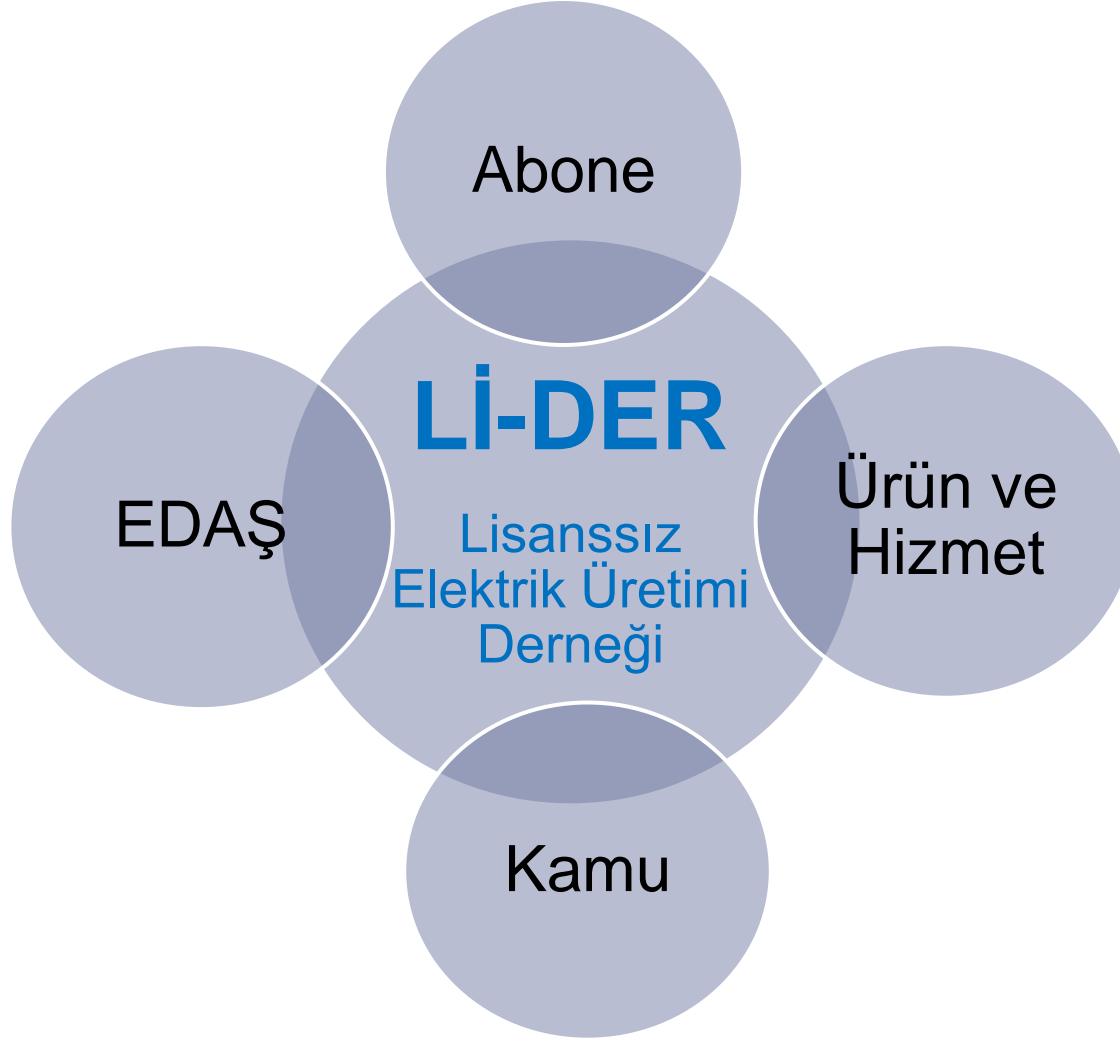
- ▶ Lisans almadan elektrik üretimine yönelik faaliyetlerin etkinleştirilmesi ve gelişmesini sağlamak
- ▶ Türkiye’de lisanssız elektrik kullanımının artması için düzenleme ve standartların oluşumuna katkı sağlamak
- ▶ Bu konuda çalışma yapan kişi ve kuruluşlara destek vermek

Kısaca, ülkemizde lisanssız elektrik üretim sektörünün gelişmesini ve büyümesini sağlamak amacıyla

30 Mayıs 2012 Tarihinde

Lisanssız Elektrik Üretim Derneği kuruldu.

Derneğimizin Amacı

Sektör oyuncularının birlikteliğini sağlamak!!!

Lİ-DER Web sitesi - Yayında

ANA SAYFA

HAKKIMIZDA

ETKİNLİKLER

İLETİŞİM

Türkiye'de lisanssız elektrik üretim sektörünün gelişmesi ve bu konuda çalışma yapan kişi ve kuruluşlara destek verilmesi için sizlerle birlikteyiz.

Lİ-DER Açılış Törenini Gerçekleştirdi

Açılış töreni hakkında ayrıntılı bilgi için buraya tıklayınız.

Sık Sorulan Sorular

Mevzuat

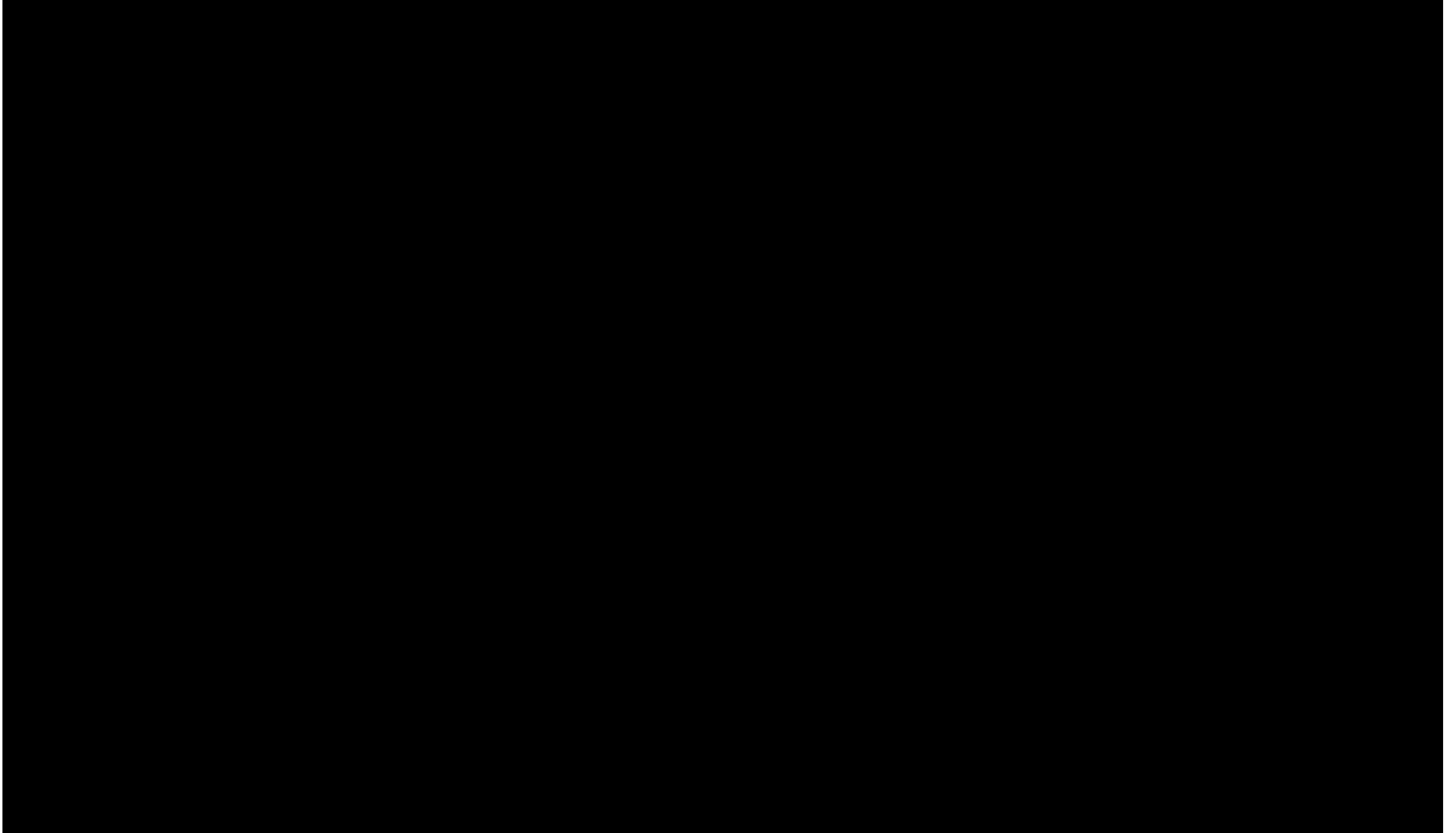
Üyelik Başvurusu

Açılış ve Basın Toplantısı Video

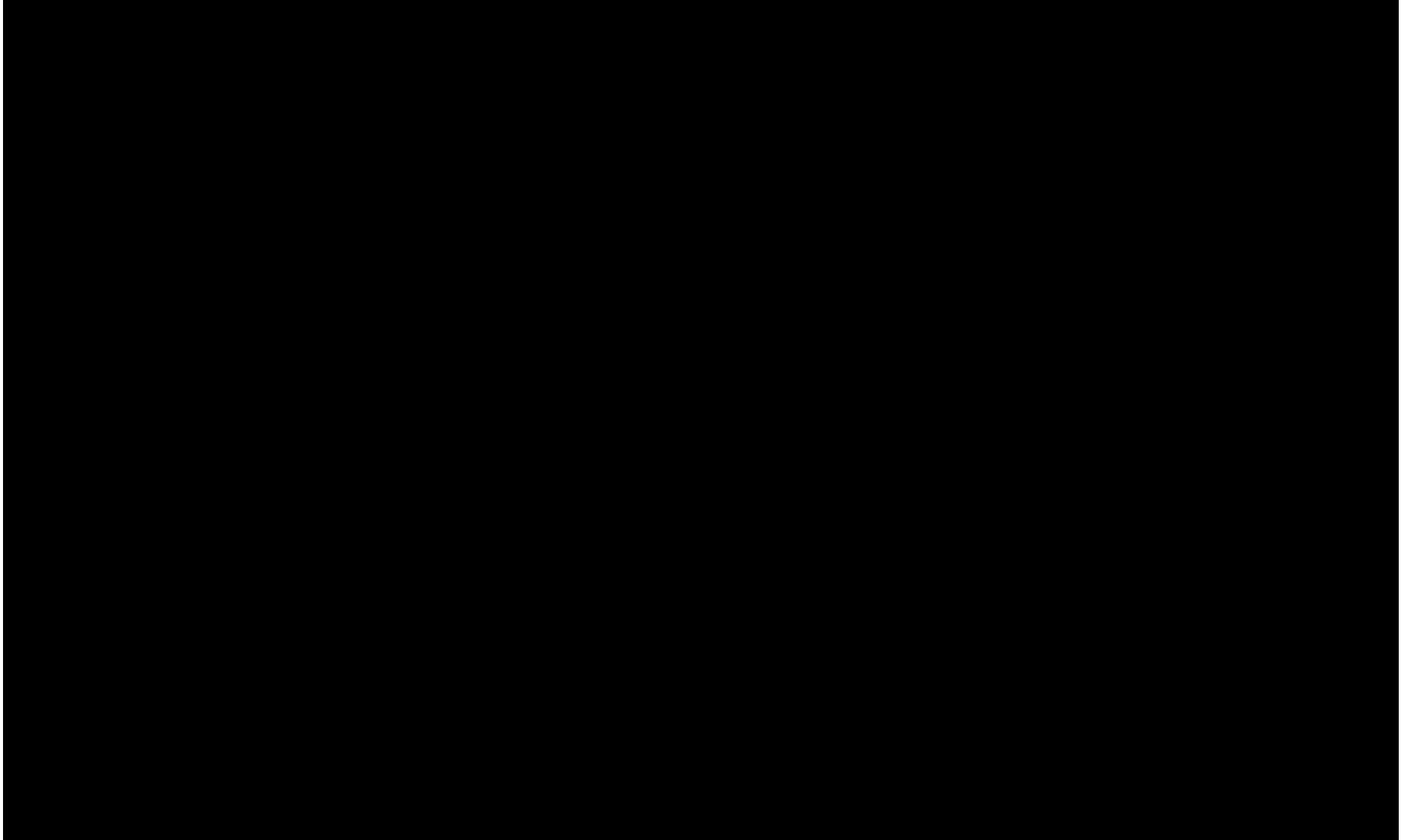
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sn. Taner Yıldız

Açılış ve Basın Toplantısı Video

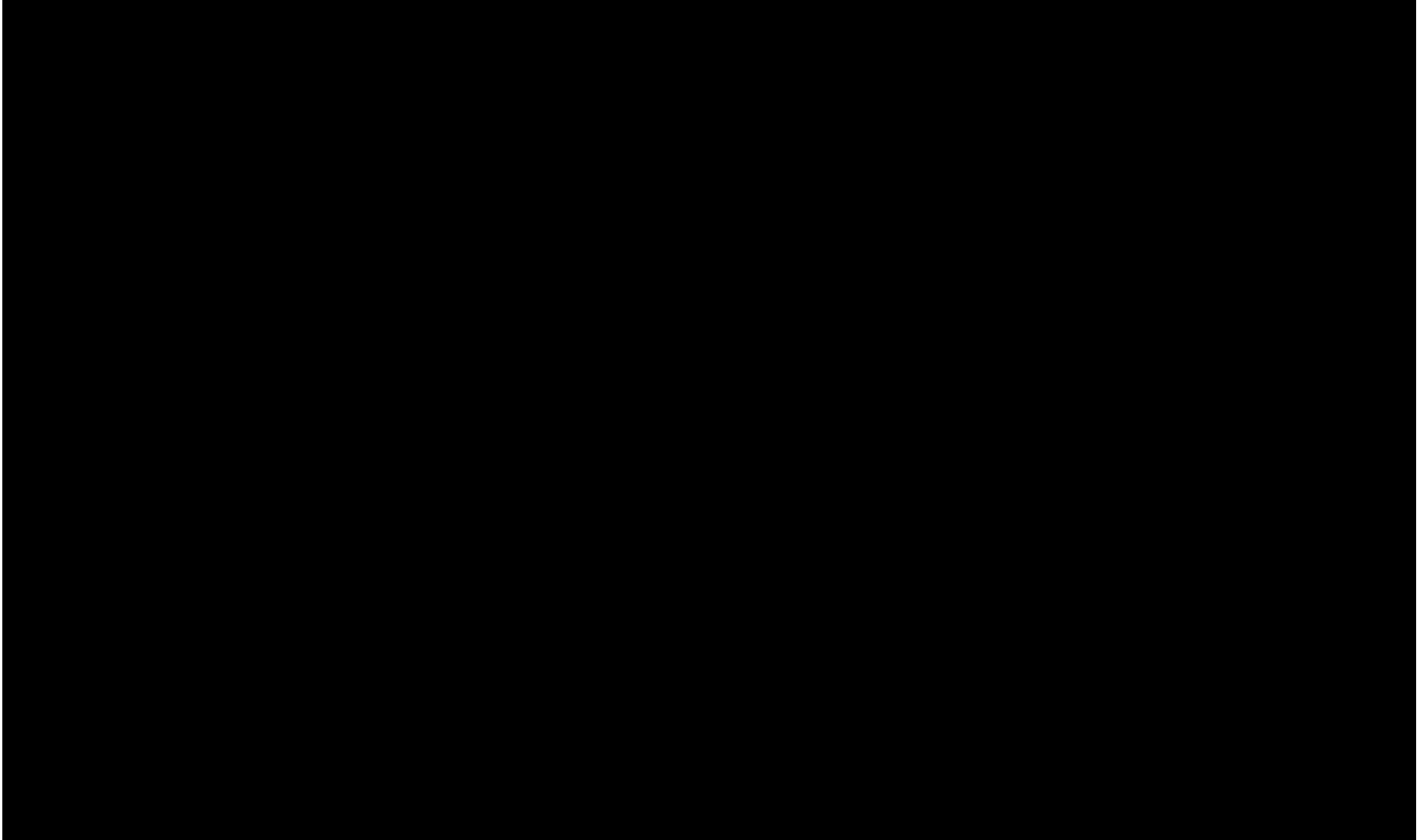
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sn. Taner Yıldız

Açılış ve Basın Toplantısı Video

EPDK Başkanı Sn. Hasan Köktaş

Açılış – 26 Eylül 2012

Açılış – 26 Eylül 2012

Açılış – 26 Eylül 2012

Açılış – 26 Eylül 2012

Açılış – 26 Eylül 2012

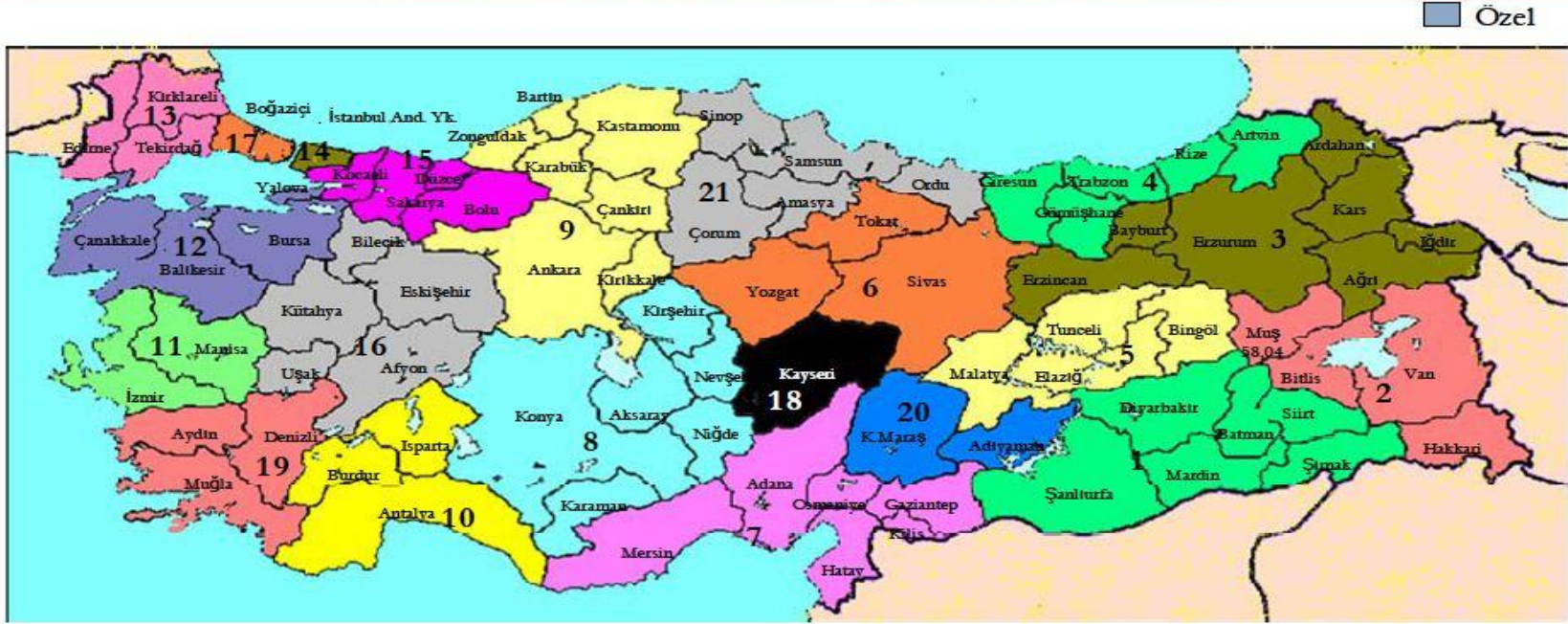

Kanuni Alt Yapı

Tarih	
Temmuz 2008	5784 sayılı Kanunda yapılan değişiklik
Eylül 2008	EPDK tarafından yayınlanan ilk yönetmelik taslağı
23 Ocak 2009	EPDK tarafından yönetmelik 2. kez revize edildi
13 Temmuz 2009	EPDK tarafından yönetmelik 3.kez revize edildi.
3 Aralık 2010	Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmelięin ilk hali yayınlandı. (Resmi gazete)
29 Aralık 2010	6094-Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun'un bazı maddeleri yönetmeliğin yeniden düzenlenmesini gerektirdi. (HES-İL Özel İdareleri, Gerçek ve Tüzel kişilere ödeme konusu)
21 Temmuz 2011	EPDK tarafından hazırlanan ve revize edilen Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmelik tekrar yayınlandı. (Resmi Gazete)
10 Mart 2012	Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmelięin Uygulanmasına Dair Teblię yayınlandı ve fiilen uygulamaya geçildi.
26 Haziran 2012	Lisanssız Elektrik üreticileri için dağıtım sistemine bağlantı anlaşması ve Lisanssız Elektrik üreticileri için dağıtım sistem kullanım anlaşması.

Elektrik Dağıtım Bölgeleri

DAĞITIM BÖLGELERİ COĞRAFİ KAPSAMI

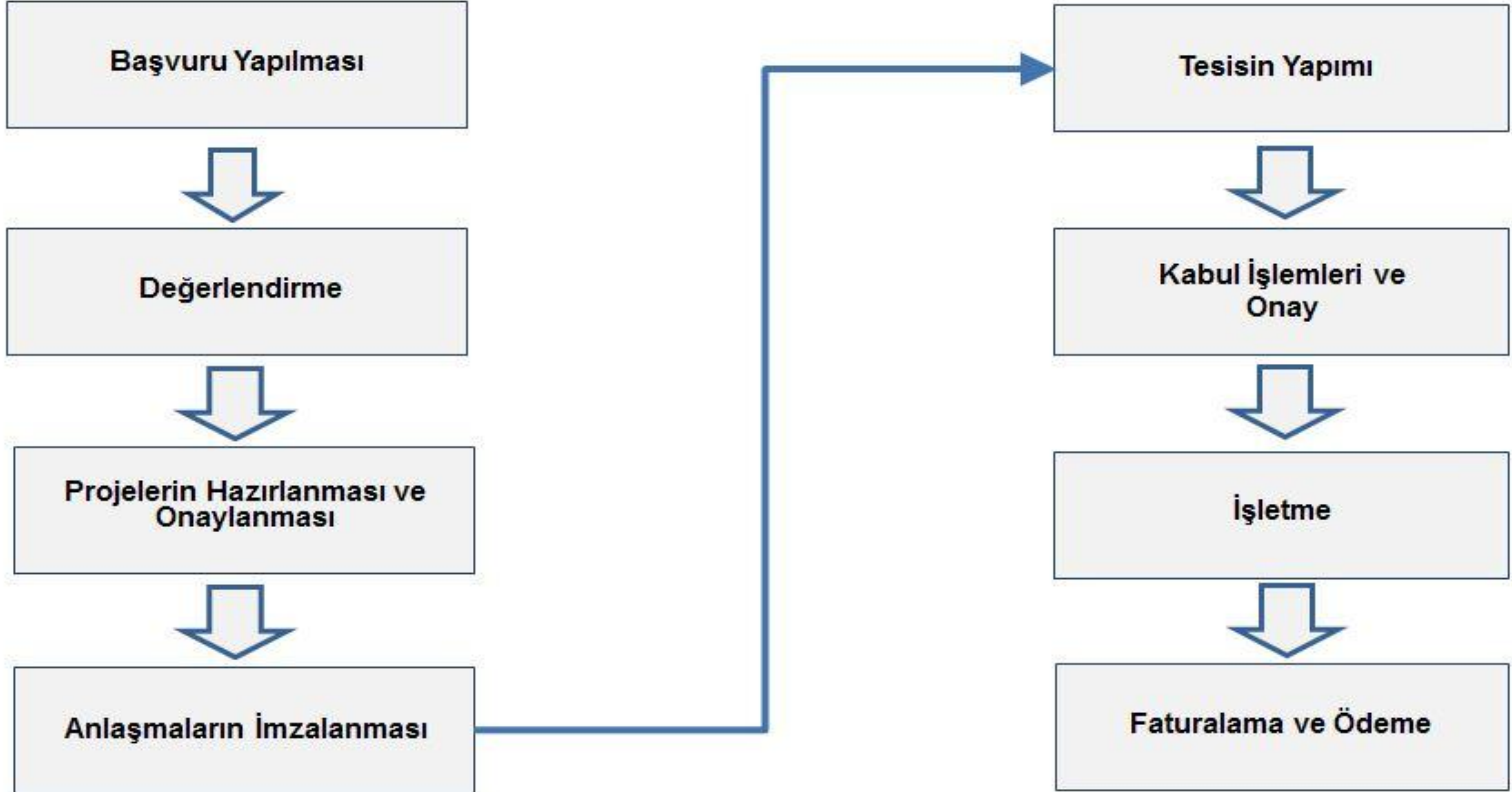

1. Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş.
2. Vangözü Elektrik Dağıtım A.Ş.
3. Aras Elektrik Dağıtım A.Ş.
4. Çoruh Elektrik Dağıtım A.Ş.
5. Fırat Elektrik Dağıtım A.Ş.
6. Çamlıbel Elektrik Dağıtım A.Ş.
7. Toroslar Elektrik Dağıtım A.Ş.
8. Meram Elektrik Dağıtım A.Ş.
9. Başkent Elektrik Dağıtım A.Ş.
10. Akdeniz Elektrik Dağıtım A.Ş.

11. Gediz Elektrik A.Ş.
12. Uludağ Elektrik Dağıtım A.Ş.
13. Trakya Elektrik Dağıtım A.Ş.
14. İstanbul Anadolu Yakası Elektrik Dağıtım A.Ş.
15. Sakarya Elektrik Dağıtım A.Ş.
16. Osmangazi Elektrik Dağıtım A.Ş.
17. Boğaziçi Elektrik Dağıtım A.Ş.
18. Kayseri ve Civarı Elektrik T.A.Ş.
19. Menderes Elektrik Dağıtım A.Ş.
20. Göksu Elektrik Dağıtım A.Ş.
21. Yeşilirmak Elektrik Dağıtım A.Ş.

Kaynak: ÖİB

Lisanssız Üretim Aşamaları

Lisanssız Üretim Pazar Durumu

▶ Yasal Süreç tamamlandı

- ▶ Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği , 21 Temmuz 2011
- ▶ Uygulama Usul ve Esasları , 10 Mart 2012
- ▶ Abone ile EDAS arasındaki sözleşme , 26 Haziran 2012

▶ Şebeke Bağlantı Başvuru Süreci başladı

- ▶ Elektrik Dağıtım Şirketlerine Ön Bağlantı Başvuruları Başladı
- ▶ Ön Bağlantı Başvuruları Onaylanmaya başladı.
- ▶ Şimdi, proje hazırlık ve TEDAŞ'tan onay süreci başlıyor !

▶ Devreye Alma Süreçleri

- ▶ Teslimatlar 3-6 ay sürüyor (50 kW +)
- ▶ Kredi Onaylarından sonra

▶ Önceden yapanlar ? Hukuki sorun var

Lisanssız Üretim-Ürünler

- ▶ **Yasal Sınır; 500 kW ----- 1MW**
 - ▶ 1 MW'a çıkması sektörü çok geliştirecek
 - ▶ 9 Ocak 2013 te TBMM de Toplantı- Yasa Taslağı
- ▶ **Ürünler**
 - ▶ **PV**
 - ▶ Üretici çok fazla, Ürün çeşitliliği var, stok var.
 - ▶ Fiyatlar her yıl düşüyor. 1.2-1.6 €/kW
 - ▶ Verimlilik
 - ▶ **RES**
 - ▶ 0-25, 50, 100 , 250 , 500 kW
 - ▶ Dünya'da üretici sayısı çok az. 250, 500
 - ▶ Yerli Üretim de sertifikasyon sorunu var, Type Certificate
 - ▶ kW Başına maliyetler lisanslı pazara göre benzer
 - Çünkü, alt yapı maliyetleri aynı oranda artmıyor.
 - ▶ **HES**
 - ▶ Üretici sayısı az., Proje bazında üretim
- ▶ **Kullanılmış Ürüne sınırlama**
 - ▶ İthal tarihinde max 5 yıl (Yeni)

Lisanssız Üretim- Sorunlar

- ▶ **Proje Onay Süreci**
 - ▶ 50 kW'lık RES ile 500 kW'lık RES'in durumu aynı
 - ▶ Proje yazma süreci, lisanslı proje ile neredeyse aynı ve (Maliyet ve zaman)
- ▶ **Trafo Dağıtım Merkezleri Kapasiteleri !**
 - ▶ 2 MW Bağlantı Kapasitesi (4x500 kW)
 - ▶ TEİAŞ 3 MW Bağlantı (6x500 kW)
- ▶ **Yerli Üretim**
 - ▶ Destekler kısıtlı,
 - ▶ AR-GE ve Üretim süreçleri uzun
 - ▶ Sertifikasyonu biten yok
 - ▶ Yeterli Referans maalesef yok. (Süreç gerekli)
- ▶ **Orman Arazileri ile ilgili sorun devam ediyor**
- ▶ **Finans Sektörünün, Şu ana kadar Olan Bakışı (değişmeye başladı**
 - ▶ Enerji Morgate)

Lisanssız Üretim-Seçim

Rüzgar

- ▶ Konum
- ▶ Kurulum Yeri, 500 kW
 - ▶ 0.5 - 1 dönüm
- ▶ Üretim, Yıl
 - ▶ 1.200-1.800.000 kWh
- ▶ Ürün Ömrü
 - ▶ 20-25 Yıl
- ▶ Anahtar Teslimi Maliyet
 - ▶ 800-950.000 €

Güneş

- ▶ Konum
- ▶ Kurulum Yeri, 500 kWp
 - ▶ 5-9 Dönüm
- ▶ Üretim, Yıl
 - ▶ 700-950.000 kWp
- ▶ Ürün Ömrü
 - ▶ 40 Yıl (Verimlilik düşüyor)
- ▶ Anahtar Teslimi Maliyet
 - ▶ 600-850.000 €

Başvurlardaki Durum

- ▶ 21 EDAŞ'a yapılan Ön Bağlantı başvurular sürekli artmaktadır

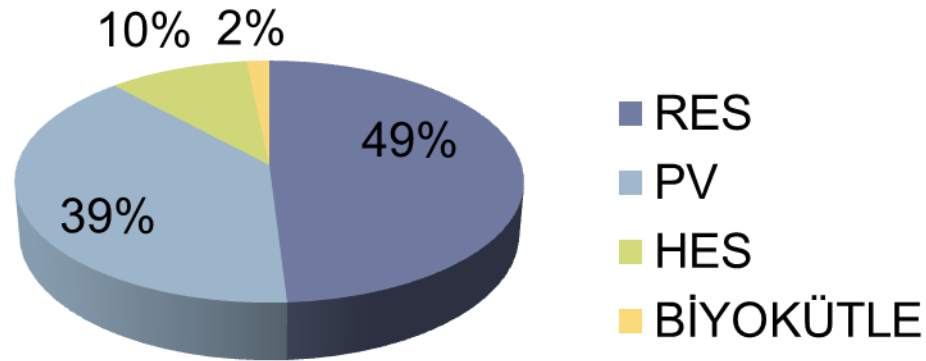
Ocak 2012

LİSANSSIZ ELEKTRİK İÇİN ÖN BAĞLANTI BAŞVURU DURUMU

Toplam Başvuru Adeti	484
Olumsuz	152
İncelemede	16
<u>Olumlu Sonuçlanan</u>	<u>316</u>
RES	143
PV	228
Biyokütle	10
HES	*66 DSİ beklenmektedir

Talep Edilen Bağlantı Gücü

Toplam Talep Edilen Güç	KW
RES	22.963
PV	17.138
HİDRO	3.945
BİYOKÜTLE	63
TOPLAM	44.109

TEŞEKKÜRLER

Lİ-DER Lisansız Elektrik Üretimi Derneği

info@lisanssizelektrik.org

www.lisanssizelektrik.org

Teşvik Fiyatları (5346 Sayılı YEK Kanunu)

Tesis Tipi	Cetvel-1 (Dolar sent/kWh)	Cetvel-2 katkı (Yurt İçinde Gerçekleşen İmalata göre alınabilecek en yüksek değer) (Dolar sent/kWh)	Toplam En Yüksek Değer (Dolar sent/kWh)
Hidroelektrik	7,3	2,3	9,6
Rüzgar	7,3	3,7	11
Fotovoltaik Güneş	13,3	6,7	20
Yoğunlaştırılmış Güneş	13,3	9,2	22,5
Biyokütle	13,3	5,6	18,9
Jeotermal Enerjisi	10,5	2,7	13,2

Yasal Durum – 21 Temmuz 2012 LEÜY

- ▶ **Sistem Nasıl İşliyor (Kısa Özet)**
 - ▶ Mahsuplaşma kw/h cinsinden yapılır
 - ▶ Aylık hesaplaşma
 - ▶ Eğer Üretim ve Tüketim Aynı yerde ise ;
 - ▶ Aylık Ödeme
 - Tüketim kw/h – Üretim kw/h = Fazla ise kendi tarifemiz üzerinden ödeme yaparsınız
 - 100.000 kwh - 75.000 kwh = 25.000 kwh ödemesi
 - ▶ Aylık Tahsilat
 - Üretim kw/h – Tüketim kw/h = Fazla ise Tahsilat
 - 110.000 - 100.000 kwh = 10.000 kw/h x Cetvel 1 + Cetvel 2
 - Abone Fatura keser, EDAŞ'a gönderir
 - Ödeme Abonemin Banka Hesabına
- ▶ **Üretim ve Tüketim Farklı Yerlerde ise**
 - ▶ Üretilen ve tüketilen elektrik için
 - ▶ İletim ve Dağıtım Bedeli Ödenir
 - ▶ Yaklaşık olarak % 10
 - ▶ Bu nedenle farklı yer seçilirken, en az %10 + fazla verimli olması gerekir

Hangi Tesisler Kurulabilir ?

1-Kojenerasyon Santralleri

- Lisans alma yok,
- Şirket kurma yok,
- Gerçek/Tüzel kişi başvuru yapabilir,
- Kurulu güç kısıtı yok,
- Sisteme enerji veremez.
- Kaçan enerji için bedel ödenmez.

2-Mikrokojenerasyon Santralleri

- Lisans alma yok,
- Şirket kurma yok,
- Gerçek/Tüzel kişi başvuru yapabilir,
- Tüzel kişi ihtiyaç fazlasını satabilir, gerçek kişi satamaz,
- Kurulu güç en fazla 50 kW olabilir.
- Tüzel kişi ihtiyaç fazlası enerji için YEK Cetvel 1'deki en düşük fiyat.

3-Yenilenebilir Enerji Kaynaklarına Dayalı Santraller

- Lisans alma yok,
- Şirket kurma yok,
- Gerçek/Tüzel kişi başvuru yapabilir,
- Gerçek/Tüzel kişi ihtiyaç fazlasını satabilir,
- Kurulu güç en fazla 500 kW olabilir.
- Kaynak bazında YEK Cetvel 1
- Aksam bazında Cetvel 2'deki fiyatlar.

Yasal Durum – 21 Temmuz 2012 LEÜY

- ▶ Elektrik Enerjisi Kurulu Güç Sınırı : 500 KW
 - ▶ Madde 1
- ▶ Lisans alma mecburiyeti yok !
 - ▶ Madde 4
- ▶ Şirket Kurma zorunluluğu yok Gerçek kişi,kurum veya tüzel kişiler
 - ▶ Madde 4
- ▶ Elektrik Abonesi olması ön koşul
- ▶ Üretimde sınırlama yok. (1 Ampul tüketim, 500 KW üretim)
 - ▶ Madde 1
- ▶ Tüketim fazlasının tamamı elektrik dağıtım şirketi tarafından alınır.
 - ▶ Madde 20
- ▶ Alım konusunda 10 Yıl Garanti !
 - ▶ Madde 20. b.
- ▶ Üretim ve tüketim farklı yerde olabilir. (Aynı EDAS ta olmalı)
 - ▶ Madde 4. – 4
- ▶ Başkasına Satılması
 - ▶ Madde 5. Tüketim Birleştirme

